

L'art que agafa volum

L'exposició «Visualkultur.cat», que es va presentar a la Fira de Frankfurt, s'instal·la ara al FAD

MARIA PALAU / Barcelona

● Després del seu pas, sens dubte celebrat, pel Museu d'Arts Aplicades de Frankfurt, ahir es va inaugurar al Foment de les Arts i del Disseny l'exposició *Visualkultur.cat*, un recor-

regut per la cultura visual catalana des dels anys seixanta fins a l'actualitat a través d'un centenar d'obres en format llibre que sumen el geni d'artistes, escriptors, dissenyadors i editors. Si bé era un projecte concebut per a la Fira

del Llibre de Frankfurt, hi havia molt interès, des de diferents àmbits, que també es veïés a Barcelona. «Aquí hi ha el més avançat, innovador i cosmopolita de la cultura catalana», deia ahir el comissari Vicenç Altaïó.

Beth Galí pensa que l'exposició és ideal per al Foment de les Arts i del Disseny (FAD), institució que dirigeix. «És el primer cop que una exposició resumeix tot el que representa el FAD: art, artesanía, disseny i comunicació», remarca ahir. Galí convidava a visitar la mostra amb uns ulls entusiastes i lliures de tòpics: «A través de l'art un llibre ens diu moltes coses noves.»

No és ni de lluny una exposició tediosa de llibres. És una exposició que porta el segell de la *k* de *kultura* desacomplexada i atrevida que des de fa temps predica Vicenç Altaïó. Els llibres que recull l'exposició són obres d'art (no confondre amb llibres il·lustrats), i no només perquè entusiasmen els ulls o perquè supliquen ser tocats. Els dos comissaris, el mateix Vicenç Altaïó i Daniel Giralt-Miracle, parlen del «somni ideal que tots els sentits participin» en l'art. Només cal una ment oberta. A Frankfurt, la van tenir. I després de Barcelona, la prova l'hauran de superar al Museu Salvador Dalí de Sant Petersburg, on s'instal·larà més endavant l'exposició. I encara més que una prova, l'exposició *Visualkultur.cat*, organitzada pel Departament de Cultura amb la direcció i coordinació del KRTU, és una constatació que la cultura catalana «de local i petiteta no en té res de res», creu Giralt-Miracle. Només necessita una *k*

Daniel Giralt-Miracle, ahir al FAD davant d'un llibre d'art de Tàpies-Llull. / ANDREU PUIG

desenfadada que la llueixi dins i fora del país.

El recorregut expositiu –visitable fins al 14 de setembre vinent– s'obre amb la pervivència de l'avantguarda (Miró, Dalí, Tàpies, Brossa...) i es tanca amb als dissenyadors gràfics actuals (Prat, Gifreu, Torrent...), sense obviar la primera generació de la democràcia en els inicis de la postmodernitat (Pazos, Amat, Perejaume, Plensa...) i recollint també els autors de la projecció del disseny de marca Barcelona (Mariscal, America, Serrahima...), així com els creadors d'altres llen-

guatges artístics (Pau Ribba, Carles Santos, els Comediants...). Tots, seduïts pel llibre, per l'objecte llibre fet art. Tots molt a prop d'aquest principi de Tàpies: «No faig cap distinció entre el llegir i el mirar, l'escriure i el pintar.»

«Catalunya ha sigut i és un país de molt bons impressors, dissenyadors, artistes... I aquesta exposició ens convida a fer, justament, una lectura transversal de la nostra cultura», comenta Giralt-Miracle. Un dels al·licients de la mostra és anar descobrint, tot passejant, quins textos han triat els artistes per fer

els seus llibres: des de textos procedents dels avantpassats medievals en la llengua pròpia (Llull) fins a autors contemporanis (Palau i Fabre, Martí i Pol, Gimferrer, o escrits d'ells mateixos, com és el cas de Dalí, Ràfols-Casamada o Torres), passant per referents universals d'altres literatures (Lao-Tsè, Shakespeare, Kafka, Cela). Sense passar per alt tots aquells artistes-escriptors que han col·laborat en mútua correspondència: Miró-J.V. Foix, Tàpies-Brossa, Plensa-Tàpies Barba, Amat-Altaïó, Noguera-Hac Mor...

Artistes, escriptors... i editors. L'exposició ret un tribut explícit als editors d'aquests llibres. Es reconeix la tasca de l'editor de revistes experimentals (el Tharrats de *Dau al Set*), del galerista i editor (Bombelli, que va propiciar la col·laboració entre Roth i Hamilton), dels editors d'edicions molt importants en la història del llibre d'art (Polígrafa, Gaspar, Lelong, Raïña Lupa), dels tallers editors (Filograf, Barberà, Murtra, Tinta Invisible) i dels editors més innovadors (des d'Edicions de l'Eixample fins a Actar).

Damià Barbany publica a Arola la seva versió del mite d'Arnau, amb música de l'Elèctrica Dharma

J.B. / Barcelona

● El dramaturg i director Damia Barbany ha repassat la trentena llarga de versions del mite del comte Arnau per reescriure'l a Textos a Part d'Arola Editors. La particularitat d'*Arnau el mite. La llegenda catalana* és que Barbany hi ha inclòs les músiques, amb un CD a part, que poden il·lustrar les diferents escenes i que in-

clou la cançó popular del comte Arnau amb les veus de Maria del Mar Bonet i Joan Manuel Serrat, a més d'un ampli repertori de la Companyia Elèctrica Dharma. Barbany admet que la seva versió «és de director de teatre».

A Barbany, que es va interessar pel mite del comte Arnau pel personatge i perquè hi ha descobert un joc teatral que difereix de

les lectures poètiques habituals, el sorprèn com va captivar el mite als autors durant el període del 1870 al 1910, fossin autors de la Renaixença, com noucentistes.

El comte Arnau oblida les seves conquestes i repudia tant la seva dona, Elvira, com l'abadessa Adelaide, que es venjarà, un cop ja ha penjat els hàbits. Barbany construeix un Arnau

que manté el to original popular però es reforça amb reminiscències del Don Joan, Dràcula, el Baal de Brecht, el Calígula de Camus o el Superhome de Nietzsche. A més, transforma la prèdica del comte amb Déu en un diàleg encès entre el dramaturg que el reescriu i Arnau.

Barbany defensa que l'Arnau no és un personatge històric, tot i que té un

punt de partida real: l'interès de Bernat Tallaferro de calumniar el convent de Sant Joan de les Abadeses per poder dominar les seves riqueses. Aconseguirà que el Vaticà castigui les abadeses tot assegurant que no compleixen la regla de castedat. El Vaticà instituirà una nova ordre de monjos, que acabarà governant el bisbe de Vic, fill de Tallaferro.

La Batalla de l'Ebre s'incorpora a la xarxa Espais de Memòria de Catalunya

● Barcelona. Els centres d'interpretació i els espais senyalitzats de la batalla de l'Ebre que hi ha a la Terra Alta es van integrar ahir a la xarxa Espais de Memòria de Catalunya, que promou el Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació de la Generalitat. La incorporació es va donar a conèixer després de la reunió que va mantenir a la Generalitat el titular del departament, Joan Saura, amb representants dels quinze ajuntaments que formen el Consorci Memorial dels Espais de la Batalla de l'Ebre (Comebe). La participació del consorci als Espais de Memòria de Catalunya coincideix amb la commemoració, a partir del juliol, del setantè aniversari de la batalla de l'Ebre, una efemèride que inclourà l'obertura de quatre nous museus al territori.

La reunió es va convocar per formalitzar els canvis en els estatuts i la junta de l'entitat. Amb motiu de la nova distribució de competències al govern, el Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació ha assumit les funcions relacionades amb la recuperació de la memòria democràtica i la vehiculació de la relació de la Generalitat amb el Comebe. Amb els canvis a la junta, Saura es converteix en president del consorci, la vicepresidència l'ocupa la directora general de Memòria Democràtica

Ahir es va formalitzar l'ampliació dels ajuntaments consorciats, que són els de Bot, la Pobla de Massaluca, Benissanet i Miravet. La Terra Alta, escenari de la batalla de l'Ebre, és un dels grans cinc territoris de memòria històrica que impulsa el govern català.

La Generalitat hi ha destinat 1.043.056 euros, entre el 2007 i el 2008, per sufragar les tasques de recuperació de la memòria i els actes de celebració del setantè aniversari.

/ N.B./AGÈNCIES.